Proemium

Incipiunt cōſtitutiones Clemētis pape quinti edite in cōcilio apud Viennā anno domini. M.cccxi.⁊.xij. celebrato: vna cum apparatu domini Johannis andree.

a [J]ohānes epiſcopus ſeruꝰ ſeruorum dei: dilect[is] filijs: doctoribus ⁊ ſcholaribus vniuerſis Bononie cōmorantibus: ſalutem ⁊ apoſtolicam b benedictionem. ¶ Quoniā nulla iuris ſanctio: quantūcunq3 perpenſo digeſta cōſilio: ad humane nature varietatem ⁊ machinationes eiꝰ inopinabiles ſufficit: nec ad deciſionem lucidam ſue nodoſe ambiguitatis attingit: eo pſertim ꝙ vix aliqd adeo certū clarumq3 ſtatuitur: qn ex cauſis emergentibus: quibus iura iam poſita mederi non poſſunt: in dubium reuocetur. ¶ Quia etiā ab adoleſcētia viri procliuis ad malum ſenſualitas humana declinat: per qđ morum ſubuerſio in clero ⁊ populo frequēter obrepit: neceſſaria ē ſuperioris auctas: vt tā p determinationis oportune ſuffragiū tollet ambigua: liteſ auferat: altricationes dirimat: et ob/

Johannes. Gratioſum hoc nomē p interꝑtatiōes deriuationes vel ethymologias extollere: nō eſt meū ſuſpitiōis ratio patet. Eſſet etiā hoc refricare notiſſima. in apoſtolatu tū hoc nomē ſuper cetera viguit viceſimiſecūd. eſt eni ipe q loquit: cū tamē reliqua romanorum pontificum nomia. xj. non tranſcenderunt numerum: ad quem etiā ſolius bndicti nomen aſcēdit. Jnter canōiſtas etiam cōmentarioſ hoc nomen viguit. Habuimꝰ eni Johannē theutonicum preferēdum non ex ordine: ſed ex fructu. Johannem gaſeñ. vulteranum. Johēz hiſpanū. Johēz fauētinū Johēm de fauto na. Johannē de anchona. Johēz d deo etiā hiſpanum. Johannez de langucella ceſerateñ. Johannem monachum cardinalē. Ego etiā qui minor ſum inter. xij. doctores collegij Bononſeñ. me quartuz fuiſſe Johannē: nunc inter eos cōmentatores ſolus: ſed inter cōmentatorios decimus: ⁊ de nigro forte papyrum: nō dignus occupare membranā. Et q: ꝓut patet hic ī exordio etiā cōpoſitores iurium vix poſſunt tam clarum certūq3 ſtatuere: quin dubia multa relinquāt: excuſabilis ero: ꝙ in hac prima lectione vel gloſatione ſingula non perfecte rimātur. Nam etiam in rebus experimur que naturaliter generanť ꝙ in eis paulatim de imperfecto ad perfectū veniťur. ſic ⁊ qui de veritatis cognitione a principio parum attingūt: poſtea quaſi pedetentim ad quandā pleniorē veritatis menſurā perueniūt. Igitur ſub hoc excuſatoris clypeo: licet varijs occupatus: per fiduciā clementie diuine has Clemētinas gloſandas aggredior. Eſt aūt ſciendū ꝙ iſte dn̄s Johannes. xxij. pontifex induſtrioſus ⁊ mūdus: ſimoniam fugans: iuſticiā amans: ſciētia magnus: ſtatura puſillꝰ: cōceptu magnanimus: prius Jacobus vocabatur. De hac vero mutatione nominis ⁊ alijs que ad ſalutationem hanc reſpiciunt. dic vt no. in ſalutatione glo. li. vj

Diuiſio proemij. Diuido aūt hoc proemiū preter datam ī quattuor partes: aut in duas. ⁊ ſecundā in tres: vt ibi. Jn pma ponitur ſalutatio vſq3 ibi: Quoniā. ibi exordiuz vſq3 ibi: Hec ſane. ibi narratio vſq3 ibi: Vniuerſitati. ibi ɔcluſio vſq3 in fi. b ¶ Qm̄ nulla. Exordium. Eſt ſciendū ꝙ Cle. ſuo exordio ad inſtar Innocentij. iij. ⁊ Greg. x. narrabat quomodo conſtitutiones quaſdam ante cōcilium: ⁊ in cōcil. vieñ. ⁊ poſt cōciliū ꝓmulgauerat. qbus precipiebat vti in iudicijs ⁊ in ſcholis. Johānes autez deciſo ſub bulla illo proemio Clementis: ponit proemium ſuū cum exordio. Sed cum habeamus tria exordia Grego. ix. Boniſa. viij. ⁊ Johan. xxij. in quo differant videamus. Et dico ꝙ Gregorius in ſuo exordio principaliter oſtendit qualiter emanauerit ius poſitiuū, et ipſius iuris effectum: vt ibi plenius dixi. Boniſacius i ſuo exordio recognouit: ꝙ ex debito regiminis ſibi cōmiſſi habet intēdere ſubiectoꝝ cōmodis. q dicit ſe ſolicite facere noua iura cōdendo ⁊ antiqua declarando vt tollat ipſoꝝ lites ⁊ ſcandala. Johēs aūt in hoc exordio volens excuſare multiplicationem conſtitutionum ⁊ voluminum quibus puidit Eccleſiaſtes vlti. c. ſic dicens: Faciendi ɔſtitutiones ⁊ volumina ⁊ libros nullꝰ eſt finis. Et dicē ꝙ principis auctoritas neceſſaria eſt ꝓpť duo. Primo quia ius poſitiuū ɋtum cūq3 mature certe ⁊ clare compoſitum: nō ſufficit ad caſus emergētes. ꝓpter quod oportuna ē ⁊ neceſſaria declaratio pncipis. Secūdo quia hō ꝓnus ad malū facile mores ſubuertit: propter quod eſt neceſſaria principis poteſtas: ad inſerendas virtutes: ⁊ vitia extirpāda. Patz ergo ꝙ in his tribus exordijs nulla eſt inculcatio: ſuperfluitas vel repetitio. quomodo autē ex ordinantium ꝓpoſito predicta conueniant per ſe patet. c ¶ Juris. Humani poſitiui ſit canonicum vel ciuile: ſynodale vł municipale: naturale vero vel diuinum: morale eſt immutabile. v. diſt. in princi. Et eſt perfectū: quia manauit ab illo q ē ꝑfectꝰ ⁊ nō nouit īꝑfectū opꝰ. đ bap. maioreſ ver. ſed adhuc. d ¶ Sanctio. Hic ⁊ ī. ver. hec ſane. late ſumitur. nam ponitur ſtricte pro conſtitutione penali: vt no. iij. diſ. in ſumma. e ¶ Perpenſo. Quaſi ꝑfecte penſato ⁊ deliberato. habeť ſimile ꝟbū. ſ. de pac. c. vlti. circa mediū. li. vj. f ¶ Digeſta. Alibi dicitur decocta. xxxv. q. ix. apoſtolice. ⁊ hec bene conueniunt. de conſe. diſt. v. ne tales. g ¶ Varietatem. Sumi potuit de cor. auc̄ de re. eccle. nō alie. §. vt autem in pn. col. ij. ⁊ de inſtru. cau. poſt pnci. coll. vj. h ¶ Machinationes. Quaſi aſtuta ingenia. Quid eſt eni ꝙ homo ſemel deditus malicie nō adinueniat: in auc̄. vt hi q ſe ob. ꝑhi. poſt pn. col. vj. i ¶ Nodoſe. de ꝟ. ſig. cū olim ⁊ de reliqui c. vno. in pn. li. vj. k ¶ Ambiguitatis. De triplici ambiguitate iuris facti ⁊ ꝑſone. no. xxxiij. di. c. fi. l ¶ Vix. inuit fieri poſſe. de cog. ſpi. c. ij. m ¶ Mederi. fac in auc̄. hec ɔſtitutio Inno. ɔſti. in pn. col. viij. n ¶ Procliui. xx. q. iij. ꝓcliuꝰ. fac. xij. q. j. c. j. ⁊ ī auc̄. de mo. §. ſi qs igiť ad fi. col. j. ⁊ dr ꝓcliuus quaſi pceps: ꝓmpta: facilis: vel inclinabilis. o ¶ Senſualitas. De hoc de ſacra vnc. c. j. ver. ī vertice. ⁊ ꝑ hāc appetimꝰ delectabilia corꝑi: ⁊ fugimꝰ nociua: nec oia pōt extingui: vt dicā. ī. đ her. ad nr̄am. ꝟ. ij. p ¶ Obrepit. Quaſi latēter ſubintrat. ⁊ idē ꝟbū. lxj. di. nullꝰ inuitꝰ. ⁊ de cele. miſ. cū creatura. ⁊. ī. đ ſta. mo. ne in agro ī pn. q ¶ Determinatiōis. Fac. ī. de elec. ne romani ī pn. r ¶ Altrica. iōes. q ad ꝟboꝝ certamina:

Eccleſiaſtes

Nota

Sanctio

Penſo

Ambiguitas

Procliuis

Obrepere

Proemium

a ſcura ſuccidat ꝗ̃ per cult/
b ris prouidi ſarculuz extirpet
c vitia: et virtutes inſerat: co/
d rigat exceſſus moreſq; refor/
e met. ¶ Hec ſane felicis re/
f cordationis Clemens papa
v. predeceſſor noſter pruden/
ter attendens et prouide cu/
piens deformatoruz reforma
tionem ꝓſpicere ſoluere dif/
ficilia: ac ſanctiones queſtio/
nibus et negocijs imminen/
g tibus cõſonas promulgare.
¶ Dudum nedum in conci/
h lio Vienenſi, quinetiaz ante
et poſt ipm concilium conſti/
tutiones plurimas edidit in
q̃bus multa vtilia ſtatuit at/
q; ſalubria et nõnulla dubia
in iudicijs et extra frequẽta/
i ta decidit. ¶ Et licet eas col
k latas in vnũ volumen et ſub
cõgruis titulis collatas mit/
l tere decreuiſſet et dare in cõ/
mune: ſubiectis aſſidua tamẽ
m occupatio circa magna ac ſor
tis humane conditio que ip/

n ſum de medio ſuſtulit in cau/
ſa fuerunt quare ſuum in hac
o parte propoſitum non imple/
uit. ¶ Nos etiam qui ſicut
eidem licet immeriti in apo/
p ſtolatus officio domino per/
mittente ſucceſſimus: ſic et in
affectus plenitudine in his
q que compendium vniuerſi cõ
r
s cernunt ſucceſſiuſe debemus:
tot gradibus agendis et ar/
duis fuimus a noſtre promo
t tionis exordio circumſepti ꝙ
tam ex hoc ꝗ̃ ex cauſis ratio
v nabilibus alijs quas ſub ſi/
lentio prouidimus cõmitten/
das predictas vobis commu
nicare conſtitutiões fuimus
hactenus impediti. ¶ Nũc
x igitur oportunitate captata
illas vobis ſub bulla noſtra
y tranſmittimus. ¶ Vniuerſi
tati veſtre ꝑ aplica ſcripta mã
dãtes q̃tenus eas ꝓmpto affe
z ctu ſuſcipiatis et ſtudio alacri
a eis ſic vobis manifeſtatis et co
b gnitis vſuri de cetero in iudi

a ¶ Succidat. Reſpicit qđ ꝓ̃us dixerat vſq; ad ibi. q2 Sarculum
etiam. qđ dicit in ipſo. ver. q2. b. ¶ Sarculum. In/
ſtrumentũ quo euelluntur male et inutiles herbe q̄ na/
Eſaias ſcunt inter bonas: quod boñ. vocant roncare. Eſa. vij.
in fi. Vepres et ſpine in vniuerſa terra: et omnes mon/
tes ſarculo ſarci/
entur. et j. Reg.
xiij. in fi. Deſcen/
dit omnis iſrael
vt acueret vnuſ/
quiſq; vomerem
ſuũ: ligonem et ſe
curim et ſarculũ.
Differentia inter fullonem et ſarciatorem. differentia inter
fullonem et ſarci
natorẽ. inſti. mã.
in fi. c ¶ Inſe
rat. Hiere. j. de
malo. et obe. ſoli/
te ver. potuiſſes.
d ¶ Reformet.
de accu. ſic olim.
e ¶ Hec ſane.
Narratio ponẽs
et cõmẽdãs actũ
clementis: illius
etiam propriam
tarditatem excu/
Papa vnde dicitur ſans. f ¶ Pa/
pa. i. admirabilis
et dicitur a pape
quod eſt interie/
ctio admirantis
et vere admirabi
lis: q2 vices dei
in terris gerit: in
de dixit ille angli
cus in poetria no
ua. Papa ſtupor
mundi: et circa fi
nem. Qui maxi/
ma rerum. nec de
us es nec homo: ſi neuter es inter vtrũq; Etymolo/
gia vero nominis eſt: id eſt pater patrum.
g ¶ Conſonas. liij. di. erit autem. h ¶ Ante. Iſte ſo
le emanauerunt ante conciliũ. de iudi. dudũ. de immu.
eccle. quoniã. de ſentẽ. excõ. ex frequẽtibus. reliq́ue oẽs
in concilio vel poſt cõcilium: vt in ipſarum ſubſcriptioni/
bus patebit. i ¶ Decidit. Cõcor. ꝓemiũ Greg. ix.
k ¶ In vnum volumen. Nõ tamẽ ſub nomie libri. vn/
de male dicunt q̇ allegant. vij. librũ: nam ſi ſub nomine
libri compoſuiſſet conſtitutiones que emanauerũt poſt
compilationem ſexti: iuxta morem inſerte fuiſſent. Itez
hoc expreſſiſſet: vt fecit in proemio ſexti. l ¶ Dare.
No. pro eo quod in fi. dicam. m ¶ Sortis. ſumitur
hic pro fortuna vel euentu: ſic. xxv. q. ij. ſors alibi pro ſor
tilegio: de ſorti. c. j. et alibi pro capitali. de vſur. c. j. et. ij.
alibi pro parte vel portione: de preben. cum ſm. xxj. di.
cleros. in princi. n ¶ De medio: id eſt de hac vita que
quare dicatur mediũ habes. xxiij. q. iiij. hec autez vita.
o ¶ Nõ ipleuit. Concor. de pſg. c. iij. Io. ã. p ¶ Per
mittente. Et forſan agente: omnia enim que fiunt aut
iuſto iudicio facit: aut ſuo ꝑmiſſu ita fieri ſinit. xxvj. q.
v. nec mirum. ver. nec ideo. q ¶ Compẽdium. quod
eſt breue et vtile: de hoc de reſcrip. diſpendia lib. vj.
r ¶ Concernunt: Quaſi ſimul cernunt vel conſpiciunt.
s ¶ Debemus. Debet ergo ſucceſſor perficere factum ꝑ

deceſſoris. xij q. v. quia Iohannes. lxiij. diſt. c. ij. de re/
ſcrip. litteris vbi de hoc. et. xj. q. iij. ſi epiſcopus. Io. an.
t ¶ Circumſepti: id eſt circũdati vel vndiq; cincti.
v ¶ Silentio. Sit rector diſcretus in ſilentio. xliij. diſ.
ſit rector in princi. contra illos qui dicũt tacenda. Oui/ Ouidius
uidius ſine titu/
lo. Quis vnq̃
minor eſt ꝗ̃ ta/
cuiſſe labor. et Ca Cartho.
tho. Virtutẽ pri/
mam puto com/
peſcere linguaz.
Et Seneca ait Seneca
Dixiſſe me quan/
doq; penituit: ta
cuiſſe nunq̃.
x ¶ Oportunita
te. xxiij. q. iiij. nõ
poteſt in fi. et de
eo qui cog. cõſan
ſang. vxo. vem/
ens. ij.
y ¶ Vniuerſita
ti. Concluſio.
z ¶ Alacri. Con
cor. proe. inſtitu.
in fine.
a ¶ Sic. ſ. per
miſſionez noſtrã
ſub bulla.
b ¶ De cetero.
Videt per hanc
litteram ꝙ he cõ
ſtitutiones nõ li
gauerit tempore
Clementis. Itez
nec tempore Io/
hannis: niſi poſt
hanc datã et poſt
duos menſes ab
illa: et vide quod
ſcripſi ſuper da/
ta. vj. li. hunc paſſum ꝗ̃ periculoſum eſt decidere pro/
ſequendo excludamus primo caſus indubios. Indubi
tatum eſt autem ꝙ conſtitutiones que preceſſerunt cõ/
cil. de quibus dixi ſuper verbo ante: et tunc ligabant.
Item indubitatum eſt ꝙ ante mortem Clementis liga
bant. ĩ. eo. ti. c. vno. et. ĩ. de elec. ne romani. de iuciur. ro/
mani. de re iudi. paſtoralis. Conſtat enim ꝙ papa Cle/
mens ſolenuit illas publicauerat: et ꝙ ſtatim ligarent
mandauerat. Item indubitatũ ꝙ cõſtitutiões declarato
rie ligabant: et hoc ſiue princeps in illis vtat verbo de
clarationis: vt. ĩ. de elec. quod circa. et. c. ſe. ſiue non vt
ĩ. ti. ij. gratie. et. ĩ. titu. iij. conſtitutionem. de offi. dele. iu
dices. de teſti. c. ij. et decre. que ſunt ſub ti. de preben. et
iij. et vlteriores ſub ti. de app. et his ſimiles. Itẽ ſunt
quedam que ſine pene adiectione precipiunt vetera iu/
ra ſeruari: vt. ĩ. de eta. et quali. c. j. de offi. ordi. c. j. de cen
ſi. c. fi. de reliqui. et vene. ſanc. c. j. et de illis non expedit
dubitare vel querere: idem dico de his qui priuilegiant
ĩ. de celeb. miſ. dignum. de bap. c. vno. de priui. Archie/
piſcopo. et facit ad hoc de conceſ. preben. c. j. poſt prin/
ci. li. vj. Hec vera niſi dicas aliud in priuilegio ſimpli/
citer dato: et aliud in eo quod dat conſtitutio quo caſu
imirari debet naturam conſtitutionis: facit de offi. de/
lega. ſi ſup gratia. lib. vj. in alijs ergo remanet dubium
quod expedit examinari: et maxime in penalibus que

a cijs ⁊ i ſcholis. b ¶ Data aui
c nioñ. viij. kalendas nouem/
d bris pontificatus noſtri an/
no ſecundo. De ſumma tri/
nitate et fide catholica.

¶ Clemens quintus in conci
lio vieñ. Fatetur concilium
vnicum dei filium in eſſentia
dei eternaliter ſubſiſtentem:
verum corpus humanum aſ/
ſumpſiſſe de virgine: et in eo
paſſum etiam mortuum lan/
cea perforatum: approbans i
hoc ordinem quem tradidit
euangeliſta Johannes. Se/
cundo reprobat ⁊ hereticam
iudicat doctrinam que habz:
ꝙ ſubſtantia anime rationa/
lis ſeu intellectiue vere ⁊ per
ſe humani corporis nō ſit for
ma. Tertio aſſerens ⁊ confi/
tendū vnum baptiſma: ſicut
vnū deum vnā fidem appro/
bat opi. que habet illud con
ferri etiā paruulis ꝗ ad habi
tum informantē gratiā ⁊ vir
tutes. h. d. Joh. an. ca. I

e Fidei
catholice fū/
damēto pter
f qđ teſte apo
ſtolo: Nemo
pōt aliud ponere firmiť inhe
rētes: aperte cū ſctā matre ec
g cleſia cōfitemur vnigenitum

ſunt multe. ⁊ in his que decretū apponunt. de elec. ca.
iiij. ⁊ viii. ⁊. c. in pleriſqꝫ. vel que excludunt. de eta. et ꝗ
li. vt hi qui. de regu. vt ꝓfeſſores. Circa hoc ſciendum ē
ꝙ conſtitutiones concilij: licet non omnes fuerint i cō/
cilio publicate: tamen poſtea de facto fuerunt publica/
te: ⁊ ipſaꝝ habi/
ta copia: ⁊ iā ha
bebať ꝙ ligarēt:
⁊ qꝛ patuit aliqͥ
ex illis ïepte: ali
quas ꝓlixe: ali/
ꝗs defectiue cō/
poſitas: aliquas
etiā ñ expedire:
noluit Clemens
ꝙ compoſitio il/
la ꝓcederet: ſed
vt ferť ſub excōi
catiōis pena mā
dauit ꝙ illas ha
bētes ïfra certos
dies reſtituerent
camere vľ incen/
derent vľ dilace
rarēt eaſdem: de
mū ꝑ peritiores
fecit illas recēſe/
ri: ꝗ aliꝗs ⁊ pau
cas in totū reſer
uauerūt: aliꝗs i
totū reſecarunt:
aliquas mutauerūt ꝗ ad ꝟba mēte ꝓuata: ï aliꝗbꝫ men
ti ⁊ ꝟbis detraxerūt ⁊ addiderūt. ⁊ has licet non ſub
his ꝟbis in ꝯcil. publicate fuiſſent: voluit ſb̄ noie cōci/
lij reſeruari. ⁊ m̄ltas ꝯſtitutiōes vtiles addēs: de ꝗbus
nō fuerat in ꝯcilio tractatū: vt de reſcrip. oēs que ſunt
poſt ſcđam. ⁊ de elec. omnes. poſt ꝓmā cū ſimilibus. fe/
cit illas cū quibuſdā ꝯſtitutionibꝫ quas ꝓus ediderat:
ſub debitis titulis cōpilari. ⁊ vt a dño attrebateñ. au/
diui ꝗ tūc erat ꝯtradictoriaꝝ auditor Clemens ꝓcepit
illis in audientia publicari. ⁊ ipe dñs auditor dixit ꝙ ï
choauit ⁊ finiuit in audientia publicationem illarum:
memini tunc audiuiſſe ꝙ Clemens mandauerat ꝙ con
ſtitutiones pter ꝓdictas quattuor ligarēt poſt ꝗttuor
menſes. Alij dicebant ꝙ ordinauerat eas ligare poſtꝗ͞ꝫ
eſſent per ſtudia publicate: mortuo Clemente iſtaꝝ con
ſtitutionū haberi copia de cancellaria non poterat. et
ſic tenuerunt curiales: ꝙ vltra illas quattuor non liga
rent. creato aūt dño Johanne adhuc ꝓmo anno ſui pō
tificatus. ⁊ vltra viguit hoc dubium. Sed quia quibuſ
dam petentibꝫ per ipm auditores dari in cauſis benefi
cialibus cum clauſula ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c̄. inter/
dum ſic reſpondit: cōſtitutionē haberis: ceperūt dicere
auditores palatij: ꝙ ipſe videbatur velle ꝙ ꝯſtitutōes
ligarēt: ꝯtrariū videbať: quia peruenerat ⁊ receperat cō
ſtitutiōes ipſas examinādas ⁊ corrigendas ⁊ aliquas
correxit ⁊ mutauit: vt. ꝭ. ti. j. c. vno. Finaliter deliberaue
runt auditores illam habere ꝓ conſtitutione de ꝗ pa/
pa ſic dixerat reliquas priori dubio relinquendo. Ex
his ergo concluditur pro ⁊ contra ꝙ ligauerint: facit ꝓ
dicta aſſertio domini auditoris: qui dicit ſe de manda/
to Clementis publicationē in audientia finiuiſſe. et ſic
fuit omnis actus legis condende perfectus. de quo. C.
de legi. humanum. Item contrariū ſonat in abſurdum
ꝙ conſtitutiones que attribuunť concilio ⁊ Clemēti a
tempore finiti concilij non ligent infra quinquenniū: ⁊
a tpe Clemētis infra bienniū. ex quo ergo fuit ꝯſtitutio
cōcilij vel Clemētis: ⁊ verbū ſtatuo deſignat rem ꝓfe/
ctam. de ver. ſigni. in his. cū ꝯcor. ergo ligabāt poſt tē
pus limitatū a iure. Itē nō apparet nec fertur ꝙ dñs
Jo. de his cōſtitutionibus fecerit aliā publicationem
in audientia. ergo innititur iam facte: ſed h̄ dicere m̄l/
tos illaqueat. et
maxime pōdera
tis ꝯſtitutiōibꝰ
de vi. ⁊ hone. cle
ri. q̄m. de ſepul.
c. j. de ſtatu mo/
na. c. j. et de reli.
domi. c. j. de ꝓul.
c. j. ꝑ quas id te/
nendo multi cle/
rici ⁊ infiniti re/
ligioſi ligati di/
cenť. Itēꝫ ſonat
in abſurdū dice/
re ꝙ ligarēt con
ſtitutiones ꝗ oc
cultabāť: quare
benignius vide/
reť id qđ in ꝓn.
glo. dixi: Quaſi
his perplexitati 1. Cori. 3.
bus ponderatis
dñs Jo. hoc no
luit per h̄ ꝟbum
de cetero: ꝙ tpe
huiꝰ date ſit ipa
rum publicatio facta. nec ob. publicatio facta tempo/
re Clemētis: qꝛ licet illas publicare fecerit: illas tñ nō
dedit. qđ patet: qꝛ ſupra dicif ꝙ dare decreuerat: ſꝫ ſu
um ꝓpoſitū non ipleuit: qđ ſatiſfecit. Hec ſic dicta ſu
manť in modū collatiōis nō diffinitiōis: quā hoc caſu
ꝯditor facere poſſet: nō gloſator. a ¶ In ſcholis. De
his verbis dic vt. ꝭ. i proemio Greg. in vi. glo Jo. an.
b ¶ Data. Circa hāc datā vide qđ no. in fi. vj. li. ſuper
eius data. c ¶ Nouēbris. Quare mēſis iſte ſic deno/
mineť: dicā. ꝭ. de reli. ⁊ vene. ſan. ſi dñm. ꝟ. licet igitur.
d ¶ Pontificatus. Qui incepit nonas. i. ꝗnto die ſe/
ptembris anno domini. M. cccxvi. qua die conſecratꝰ
fuit Benedictus ⁊ coronatus: licet ꝓus fuerit electus
ſeptima auguſti. ⁊ ꝑ hoc patet ꝙ tardauerat mittere
ꝯſtitutiōes has fere ꝑ. xiiij. mēſes poſt coronationem.
Et hec eſt cauſa quare ſuꝑius ſe excuſauit Jo. an.

De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Circa ru
bricas huius voluminis non continuandas repete qđ
no. e. ti. li. vj. quod etiā hic fortius locum habet: cum h̄
volumen nō emanauerit ſub noie li. vt i proemio dixi.
⁊ licet hac rōne viderenť cōſtitutiōes Grego. cōpilati
onis. ⁊. vj. allegande in hoc volumine ſm ſuas materi
as: put. ꝭ. ⁊. ꝭ. omnes tamē allegabo: vt. ꝭ. exꝗ in alte/
ra illarum cōpilationū hec inſeri nō mandať.

Fidei catholice. ¶ Partes patēt. Secunda Diuiſio
ibi: Porro. Tertia ibi: Ad hoc. Item hec pri
ma pars facit tria. Primo fatetur eternā di/
uinitatem chriſti. Secūdo veram humanita
tem ipſius. Tertio ipſius paſſionem ⁊ mortē et figurā
inducens ordinē approbat: quem de plagijs ponit euā
geliſta Johannes. e ¶ Fundamento. Quod eſt chri
ſtus. f ¶ Apoſtolo. j. ad Chorin. iij. et concor. j. q. j. cū
Paulus. de preſby. non bap. c. fi.
g ¶ Unigenitū. Ut dicit Anſelmus in ſancta trinita
te: Quātūlibet paruū inconueniens eſt impoſſibile: ſꝫ
ſi ꝑpater alium filiū genuiſſet: ille per omnia ſimil' eſſet